

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KOPYA ÇEKME DAVRANIŞLARININ ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE İNCELENMESİ

Dr. Coşkun Küçüktepe
Marmara Üniversitesi
Atatürk Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü
İstanbul
ckucuktepe@marmara.edu.tr

Yrd.Doç.Dr. Seval Eminoğlu Küçüktepe
Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi
Eğitim Bilimleri Bölümü
İstanbul
sevalek@marmara.edu.tr

Özet

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin sınav sırasında kopya çekme durumları öğrenci görüşlerine dayalı olarak ortaya koymaktır. Araştırma tarama modelinde olup 2013-2014 eğitim öğretim yılında Marmara Üniversitesi'nin farklı bölümlerinde öğrenim gören 52 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri öğrencilerin görüşlerini derinlemesine ortaya çıkarılması amacıyla nitel araştırma tekniklerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile toplanmıştır. Görüşmeler ses kayıt cihazıyla kaydedilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde betimsel çözümlene tekniği kullanılmıştır. Elde edilen veriler sayısallaştırılarak sunulmuştur. Araştırma sonucunda da sınav türünün öğrencilerin kopya çekme düzeylerini etkilediği, çoğunlukla çoktan seçmeli sınavlarda ve ezbere dayalı sınavlarda daha kolay kopya çektikleri, sınavda gözetmen davranışlarının öğrencilerin kopya çekme oranlarını etkilediği, dini açıdan kendilerini tanımlama durumlarının kopya çekme düzeylerini etkilemediği, kopya aldıktan sonra rahatsızlık duyarken kopya verdikten sonra rahatsızlık duymadıkları saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Üniversite öğrencisi, kopya çekme, öğrenci görüşleri.

THE ANALYSIS OF CHEATING BEHAVIOURS OF THE COLLEGE STUDENTS ACCORDING TO THE STUDENTS' PERSPECTIVES

Abstract

In this study, the cases of cheating by the university students during the exam are aimed to be presented based on the student opinions. The research is on the survey model and it is carried out with the 52 students studying different departments of Marmara University in 2013-2014 school year.

Data is collected via the technique of semi-structured interview in qualitative research techniques with the purpose of presenting student opinions deeply. The interviews are recorded with the tape recorder. Descriptive analysis method is used for the analysis of the data. The data acquired is presented in a digitized way. As a result of the research, it is assigned that the type of the exam affects the level of cheating; the students can cheat much more easily in the multiple choice exams and the exams based on memorization; the behaviours of the supervisors during the exam affects the level of cheating; the status of introducing themselves ecclesiastically doesn't affect the level of cheating; and the students feel uncomfortable after cheating from someone's exam paper but not after letting someone cheat from their own exam paper.

Key Words: University students, cheating, student opinions.

GİRİŞ

Kopya, Türk Dil Kurumu Büyük Türkçe Sözlüğü'nde "bir sınavda soruları cevaplamak için başka birinden veya yerden gizlice yararlanma ya da yazılı sınavda gizlice bakmak için hazırlanmış kâğıt" (<http://tdkterim.gov.tr/bts/>) olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımda, kopya kavramı hem bir eylem hem de bu eylemi gerçekleştirmek üzere hazırlanmış materyal olarak belirtilmektedir. Ancak alan yazın incelendiğinde kopyanın genellikle bir eylem olarak "kopya çekme" davranışı ile aynı anıldığı görülmektedir. Nitekim kopyayı, Fly (1995) etik hata, Bowers (1964) ise, öğrenci aldatmacası gibi eylemlerle açıklamıştır. Eylem olarak kopya çekme davranışı, kuramsal olarak intihal kavramı ile birlikte akademik sahtekarlığın bir türü olarak kabul edilmektedir (McCabe and Pavela, 2000; Godden, 2001). Farklı tanımlarda ise, kopya çekmek; sınavlarda veya akademik ödevlerde kullanım izni verilmeyen kaynakları kullanma, sınavı veya ödevi başkasına yaptıрма, sınavlarda soruları kendi cevaplamak yerine gizlice bir kaynağa bakmak veya bir kimseye gizlice yardım etmek olarak belirtilmektedir. (Tan 2001; Semerci ve Sağlam 2005).

Kopya çekme davranışı, genellikle ödevlerde ve sınavlarda kopya çekme olarak iki şekilde incelenmektedir;

1. *Ödevlerde Kopya Çekme*: Büyük oranda intihal ile ilgili olan kopya türü budur. Eserin sahibinden, yazar ya da yazarlarından izin alınmaksızın referans kaynaklarından alıntı yaparak, kaynakçadan metnin bir bölümünü almayı ya da başka öğrencilerin çalışmalarını izni olmadan kopyalamaktır (Godfrey ve diğ., 1993'den aktaran Eminoğlu 2008).

2. *Sınavda Kopya Çekme*: Sınavlara kopya kağıtları ya da farklı kopya materyalleri hazırlayarak girmek, ileri teknoloji aletleri kullanarak, el ve vücut hareketleri ile kopya çekme gibi davranışlardan oluşmaktadır (Croucher, 1994'den aktaran Marsden ve diğ., 2005).

Hangi tür olursa olsun kopya çekmenin eğitim süreçlerinde istenmeyen bir davranış olduğu açıktır. Buna rağmen kopya ile ilgili yapılan araştırmalarda, kopya çekme davranışının özellikle üniversitelerde son yıllarda hızla artış gösterdiği saptanmıştır (Paldy 1996; Yeşilyaprak ve Öztürk 1996; Semerci 2004; Semerci ve Sağlam 2005; Carpenter ve diğ., 2006; Çetin 2007). Yeşilyaprak ve Öztürk (1996) "Üniversite Öğrencilerinin Kopya Çekme Olayına İlişkin Eğilimleri ve Görüşleri" adlı araştırmalarında, üniversite öğrencilerinin % 73'ünün nadiren veya sıklıkla da olsa kopya çektiklerini, öğrencilerin kopya çekme davranışının % 90 oranında yaygın olduğunu düşündüklerini, Uygulamalı Sanatlar bölümü öğrencilerinin diğer bölümlere göre, erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha fazla kopya çektiklerini ve 1. ile 3. sınıf öğrencileri arasında kopya çekme davranışını gösterme yönünde bir fark olmadığı saptamışlardır.

Semerci (2004), "Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Kopya Çekmeye İlişkin Tutum ve Görüşleri" araştırmasında, kopya çekmenin övünülecek bir davranış olmadığını, kısmen sahtekarlık, haram ve günah olarak algılandığını, kendine güvensiz öğrencilerin daha çok kopya çektiğini, kopyanın çoğunlukla vicdanla ilişkisi olmadığını, eğitim sisteminin öğrencileri kopyaya zorladığını, kopya çeken öğrencilerin de dürüst olarak algılanabildiğini, tıp fakültesi öğrencilerinin kopya çektiklerinde kısmen de olsa içlerinde bir rahatsızlık duyduklarını saptamıştır. Ayrıca söz konusu araştırmada, öğrencilerin kendilerini gerçekleştirmekten daha çok nota önem verdikleri için kopya çektikleri, ara ve genel sınavların her ikisinde de kopya çekildiği, daha çok çoktan seçmeli sınavlarda kopya çekildiği, tıp fakültesi öğrencilerinin en çok "yakınındaki ile konuşmak" ve "başkasının kağıdına bakmak" suretiyle kopya çektikleri, kopya çekmenin ezberi teşvik eden öğretim yöntemleri yerine öğrenmeyi sağlayan yöntemlerin kullanılmasıyla önlenebileceği, sınavlarda görevlilerin daha titiz davranarak kopyayı önleyebilecekleri, öğrencilerin kendilerine olan güvensizlikleri, yıl kaybetme ve kopya çekmeden başarılı olamayacakları korkusu ile kopya çekmeye yöneldikleri, ezbere önem verilmesi, öğrenmenin teşvik edilmemesi, cevapların maddeler halinde istenmesi ve küçük hatalardan dolayı tüm puanı kaybetme gibi risklerinde kopya çekmeye neden olduğu saptanmıştır.

Semerci ve Sağlam (2005)'in Polis Meslek Yüksek Okulu öğrencilerinin kopya çekmeye ilişkin tutum ve görüşlerini belirlemek amacıyla yaptıkları çalışmada da, polis adaylarının bazı ders ve durumlarda kopya çektikleri ve çoğunlukla kopya çektiklerinde içlerinde bir rahatsızlık duydukları saptanmıştır.

Carpenter ve diğerleri (2006), mühendislik fakültelerinde okuyan öğrencilerin kopyaya nasıl baktığını daha iyi anlamak ve bu bilgileri araştırmacıların ve kurumların kullanımına sunmak için öğrencilere, “kopya çekmek nedir ve ne sıklıkla yaşanır?”, “öğrenciler neden kopya çeker?” ve “kopya çekmeyi azaltmak veya tamamen durdurmak için ne gibi yöntemler kullanılabilir?” sorularını sormuşlardır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin kopya çekme davranışlarının, kopya çekmeye ilişkin tutumlarına bağlı olduğu saptanmıştır. Kopya çekmeyi ahlaki bulmayan öğrencilerin daha az kopya çektikleri, kopya çekenlerin ise, bu davranışı yanlış bulmalarına rağmen bilinçli bir şekilde yaptıkları da araştırmanın diğer bulgularındandır. Ayrıca araştırmanın sonunda, mühendislik fakültesindeki öğrencilerin diğer fakültelerdeki öğrencilere göre daha sık kopya çektiği de saptanmıştır.

Çetin (2007)'nin Endüstriyel Sanatlar ve Teknik eğitim fakültesi 1., 2. ve 3. sınıflarda öğrenim gören gönüllü 300 öğrenci ile yaptığı çalışmada ise, araştırmaya katılan öğrencilerin her ders olmasa da bazı derslerin sınavlarında kopya çektiklerini saptamıştır. Araştırmada ayrıca öğrencilerin kopya çekmeye yönelik tutumlarının cinsiyet, devam ettikleri sınıf, bölüm derslerini önemli bulma durumu ve derslere yönelik başarı algılarına göre anlamlı bir farklılaşma da bulunmuştur.

Eğitimin hangi düzeyinde olursa olsun, öğrencilerin kopya çekmesi onların hem etik açıdan hem de akademik açıdan oldukça ciddi olumsuzluklar yaşamasına sebep olabileceği gibi öğrenme süreçlerinin kalite ve verimliliğine ilişkin doğru olmayan sonuçların ortaya çıkmasını da sağlar. Bu nedenle, kopya çekme davranışını azaltmak ve sonuçta tamamen ortadan kaldırmak, öğrenciler hakkında doğru kararlar alarak, öğrenme-öğretme süreçlerinin etkililiğini arttırmak açısından son derece önemlidir. Gelecekte eğitim öğretim süreçlerini planlama, yürütme ve değerlendirme gibi eğitimde en can alıcı görevleri yapacak olan öğretmen adaylarının eğitim fakültelerindeki öğrencilikleri sürecinde kopya çekmeye ilişkin tutum ve davranışları özellikle üzerinde durulması gereken son derece hassas bir konudur. Yapacakları mesleğin görevi alanı içinde öğrencilerin kopya çekmesine ortam hazırlamamak, kopya çekilmesini engellemek ve sonuçta sağlıklı ölçme ve değerlendirme yaparak, uygulanan eğitim programları, öğrenme süreçleri ve öğrenciler hakkında doğru kararlar vermek olan öğretmen adaylarının kendi öğrenciliklerinde kopya çekme davranışını göstermemeleri gerekir. Mesleki açıdan bakıldığında, eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adaylarının kopya çekme gibi olumsuz bir davranış göstermeleri onların gelecekteki meslek hayatında büyük bir kalite problemine yol açabilir.

Üniversitelerde kopya çekme davranışlarının sıkça görülmesi nedeni ile bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin kopya çekme davranışlarının öğrenci görüşlerine göre belirlenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin sınav sırasında kopya çekme durumlarını öğrenci görüşlerine dayalı olarak ortaya koymaktır. Bu nedenle çalışmada tarama modeli kullanılmıştır.

Araştırma Grubu

Araştırmaya 2012-2013 eğitim öğretim yılında bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde farklı bölümlerde öğrenim gören toplam 52 gönüllü öğrenci katılmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırma verileri öğrencilerin görüşlerini derinlemesine ortaya çıkarılması amacıyla nitel araştırma tekniklerinden “Yarı Yapılandırılmış Görüşme Tekniği” ile toplanmıştır. Hazırlanan görüşme formu hakkında önce iki ölçme ve değerlendirme uzmanının daha sonra bir Türkçe uzmanının görüşleri alınmıştır. Uzmanlardan gelen görüşler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Soruların anlaşılabilirliğini belirlemek amacıyla dört öğrenci üzerinde ön değerlendirme yapıldıktan sonra görüşme formuna son şekli verilerek uygulama yapılmıştır. Öğrencilere görüşme sırasında “sınav türünün kopya çekmelerini etkileyip etkilemediği, hangi sınavlarda daha kolay kopya çektiklerini düşündükleri, gözetmen tavırlarının kopya çekmelerini etkileyip

etkilemediği, gözetmen tavırlarının kopya çekme davranışlarını etkileme nedenleri, dini açıdan kendilerini nasıl tanımladıkları, kendilerini dini açıdan tanımlama durumlarının kopya çekme düzeylerini etkileyip etkilemediği, kopya aldıktan ve verdikten sonra rahatsız olup olmadıkları ve öğrencilerin yüzde kaçının kopya çektiğini düşündükleri ne ilişkin sorular sorulmuştur. Görüşmeler ses kayıt cihazıyla kaydedilmiştir.

Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesinde betimsel çözümlene tekniği kullanılmıştır. Betimsel analizde elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Elde edilen veriler nitel çalışma yoluyla çözümlenmiş ve sayısallaştırılarak sunulmuştur.

BULGULAR

Tablo 1: Sınav Türünün Kopya Çekmeyi Etkileme Durumu

Durum	f	%
Evet	32	61,54
Hayır	20	38,46
Toplam	52	100

Sınavın türü kopya çekme düzeyinizi etkiler mi? Sorusuna öğrencilerin çoğu (% 61,54) sınav türünün kopya çekmeyi etkilediğini belirtmişlerdir. Elde edilen bulgulara göre sınav türünün öğrencilerin kopya çekme düzeylerini etkilediği söylenebilir.

Tablo 2: Kolay Kopya Çektiklerini Düşündükleri Sınav Türleri

Sınav Türleri	f	%
Klasik Sınavlarda	7	10,61
Çoktan Seçmeli	30	45,45
Ezbere dayalı sorularda daha çok çekiliyor	12	12,12
Türü fark etmez kişi isterse çeker	4	6,06
Derse göre değişiyor	3	4,55
Klasik sınavlarda çekilmez	14	21,21
Toplam	66	100

Sınav türünün kopya çekmeyi etkileme durumundaki sınav türleri incelendiğinde çoktan seçmeli sınavlarda (% 45,45), ezber dayalı sorularda (% 12,12), klasik sınavlarda (% 10,61), türü fark etmez (% 6,06), derse göre değişiyor (% 4,55), klasik sınavlarda çekilmez (% 21,21) olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin çoğunlukla çoktan seçmeli sınavlarda ve ezber dayalı sınavlarda daha kolay kopya çektikleri görülürken, klasik sınavlarda ise kopya çekmenin diğer sınav türlerine göre daha zor olduğunu düşündükleri, söylenebilir.

Tablo 3: Gözetmenlerin Tavırlarının Kopya Çekmeyi Etkileme Durumları

Durum	f	%
Evet	46	88,46
Hayır	6	11,54
Toplam	52	100

Sınav sırasında gözetmenlerin tavırlarının kopya çekme düzeylerini etkileme durumları incelendiğinde, öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun (% 88,46) gözetmen tavırlarının kopya çekmeyi etkilediğini, öğrencilerin % 11,54'nün ise, gözetmen tavırlarının kopya çekmeyi etkilemediğini düşündükleri görülmüştür. Bu bulgulara dayanarak sınav sırasında gözetmenlerin gösterdikleri davranışların öğrencilerin kopya çekme oranlarını çok yüksek bir düzeyde etkilediği söylenebilir.

Tablo 4: Gözetmen Tavırlarının Kopya Çekmeyi Etkileme Nedenleri Durumları

Sebepler	f	%
Uyarmalar caydırıcı olmuyor	14	6,09
Bazen bir lafı engelliyor	10	4,35
Sağ sola döndüğünüzü görürsem kağıdınızı alırım diyorsa ben kafamı bile kaldırmam	6	2,61
Gözünü dikip baktığı halde bile çekerim	6	2,61
Gözetmen sayısı arttıkça çekemiyorum	14	6,09
Disiplinli hocalarda çekilmiyor (Sert hocalarda çekilmiyor)	30	13,05
Hocaların tavrı fark etmiyor, öğrenci isterse mutlaka çeker	32	13,92
Hocalar gördükleri halde uyarmayınca kopya artıyor	10	4,35
Bazı hocalar kopya çekelim diye sınavda sınıfı bile terk ediyorlar	18	7,83
Bayan gözetmenlerde kopya çekmek daha kolay çünkü daha sertler ama daha dikkatsizler	8	3,48
Hocalar kendi alan sınavlarında daha dikkatli ama diğer sınavlarda öyle değil	12	5,22
Bazı gözetmenler sınavda cep telefonlarıyla mesajlaşıyor ya da oyun oynuyorlar	16	6,96
Hoca yoklama kağıdı almak için dışarı çıkıyor	12	5,22
Dikkatliyse çekemiyorsun	22	9,57
Gözetmenler bazen bazı öğrencilere takıyorlar sınavda ve öbür kopya çekenleri fark edemiyorlar	4	1,74
Başarılı öğrenciler daha kolay kopya çekiyorlar çünkü zeki oldukları için daha kolay çekiyorlar ve hocalar onlardan şüphelenmiyor	6	2,61
Sevdiğim hocalarda çekemiyorum	10	4,35
Toplam	230	100

Gözetmenlerin tavırlarının kopya çekmeyi etkileme nedenleri incelendiğinde, hocaların tavrı fark etmiyor, öğrenci isterse mutlaka çeker (% 13,92), sert hocalarda çekilmiyor (% 13,05), gözetmenler dikkatliyse çekemiyorsun (% 9,57), bazı hocalar kopya çekelim diye sınavda sınıfı bile terk ediyorlar (% 7,83), bazı gözetmenler sınavda cep telefonlarıyla mesajlaşıyor ya da oyun oynuyorlar (% 6,96), Gözetmen sayısı arttıkça çekemiyorum (% 6,09), Hocalar kendi alan sınavlarında daha dikkatli ama diğer sınavlarda öyle değil (% 5,22), hoca yoklama kağıdı almak için dışarı çıkıyor (% 5,22), bazen bir lafı engelliyor (% 4,35), sevdiğim hocalarda çekemiyorum (% 4,35), bayan gözetmenlerde kopya çekmek daha kolay çünkü daha sertler ama daha dikkatsizler (3,48) olduğu görülmektedir. Elde edilen bulgulara dayanarak öğrencilerin sert ve dikkatli gözetmen tavırlarının kopya çekmeyi zorlaştırdığını, gözetmen sayısı arttıkça kopya çekmenin zorlaştığını, bayan gözetmenlerde daha kolay kopya çekildiğini, gözetmenlerin alan derslerinin sınavlarında daha dikkatli oldukları ve öğrenciler isterse her koşulda kopya çekebilecekleri söylenebilir.

Tablo 5: Dini Açıdan Kendilerini Tanımlama Durumları

Durum	f	%
Dindarım	38	73,08
Değilim	14	26,92
Toplam	52	100

Dini açıdan kendilerini tanımlama durumları incelendiğinde öğrencilerin (% 73,08) kendilerini dindar olarak tanımlarken, kalanının (% 26,92)kendilerini dindar değilim diye tanımladıkları görülmektedir. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun kendilerini dindar olarak tanımladıkları söylenebilir.

Tablo 6: Öğrencilerin Kendilerini Dini Açıdan Tanımlama Durumlarına Göre Kopya Çekme Düzeylerini Etkileme Durumları

Durumlar	f	%
Dindar olmak kopya çekmemi etkilemiyor	24	38,71
Dindar olmam kopya çekmemi etkiliyor	8	12,90
Ufak tefek yardım almak beni etkilemiyor	10	16,13
Sınavda her şey mübahtır	8	12,90
Dindar olmak etkiliyor çünkü kul hakkı	8	12,90
Emeğe saygı için çekmem	4	6,45
Toplam	62	100

Kendilerini dini açıdan tanımlama durumlarına göre kopya düzeylerini etkileme durumları incelendiğinde, Dindar olmak kopya çekmemi etkilemiyor (% 38,71), Ufak tefek yardım almak beni etkilemiyor (% 16,13), Sınavda her şey mübahtır (% 12,90), Dindar olmam kopya çekmemi etkiliyor (% 12,90), Dindar olmak etkiliyor çünkü kul hakkı (% 12,90), Emeğe saygı için çekmem (% 6,45) olduğu görülmektedir.

Tablo 7: Kopya aldıktan ve verdikten sonra rahatsızlık duyma durumları

KopyaDurum	Aldıktan sonra		Verdikten sonra	
	f	%	f	%
Evet	36	69,23	8	15,38
Hayır	12	23,07	44	84,62
Toplam	52	100	52	100

Kopya aldıktan ve verdikten sonra rahatsızlık duyma durumları incelendiğinde, öğrencilerin kopya aldıktan sonra rahatsızlık duydukları (% 69,23), diğerlerinin ise rahatsızlık duymadıkları (% 23,07) görülmüştür. Ayrıca öğrencilerin kopya verdikten sonra büyük bir çoğunluğunun (% 84,62) rahatsızlık duymazken küçük bir bölümünün (% 15,38) rahatsızlık duydukları görülmüştür. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin kopya aldıktan sonra rahatsızlık duyarken kopya verdikten sonra rahatsızlık duymadıkları söylenebilir.

Tablo 8: Kopya çekme yüzdesi durumu

Oran	f	%
% 60-70	4	15,39
% 70-80	8	30,77
% 85-90	6	23,06
% 90-99	5	19,23
% 100	3	11,53
Toplam	26	100

Sizce arkadaşlarınızın % kaç kopya çekiyor? Sorusuna ilişkin öğrencilerin durumları incelendiğinde, % 60-70'i çekiyor (%15,39), % 70-80'i çekiyor (30,77), % 85-90'ı çekiyor (% 23,06), % 90-99'u çekiyor (19,23), % 100'ü çekiyor (% 11,53) olduğu görülmüştür.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu araştırmanın sonuçlarına bakıldığında, sınav türünün kopya çekme düzeyini etkilediği, en çok çoktan seçmeli ve ezber dayalı sınavlarda kopya çekildiği saptanmıştır. Benzer şekilde Semerci (2004), Bozdoğan ve Öztürk (2008)'in yaptığı araştırma sonuçlarında da en çok çoktan seçmeli sınavlarda kopya çekildiği saptanmıştır. Sınav sırasında gözetmenlerin tavırlarının kopya çekme düzeyini etkilediği, sert ve dikkatli gözetmenlerin kopya çekmeyi zorlaştırdığı araştırmanın diğer bulgularındandır. Bu bulgu Semerci (2004)'nin araştırmasında sınavda "görevlilerin titiz davranarak" kopyayı önleyebilecekleri bulgusuyla örtüşmektedir. Araştırmada öğrencilerin bir

kısmı sınavda hocaların tavrının fark etmediği, öğrenci isterse mutlaka çekeceğini belirtmişlerdir. Bu bulgu Wein (1995) 'in araştırma sonuçlarındaki "bazı öğrencilerin kopya çekerken yakalanmayacaklarını düşündüklerinden şartları zorlamakta olduğu" bulgusuyla paralellik göstermektedir. Araştırmada ayrıca öğrencilerin çoğunun kendilerini dindar olarak tanımladığı ancak inançlarının kopya çekme düzeylerini etkilemediği saptanmıştır. Bu sonuç Sutton ve Hubba (1995); Nowell ve Laufer (1997)'nin araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Bu araştırma sonuçları da kopya çekme ve dini inançlar arasında ya hiç ilişki olmadığını ya da çok düşük bir ilişki olduğunu göstermektedir. Ayrıca öğrencilerin kopya aldıktan sonra rahatsızlık duyarken kopya verdikten sonra rahatsızlık duymadıkları saptanmıştır. Kendilerini dindar olarak tanımlayan öğrencilerin sınav sırasında hiçte etik olmayan bir davranış sergilemelerinde bir sakınca görmemeleri oldukça düşündürücüdür. Araştırmanın diğer bir bulgusu ise öğrencilerin arkadaşlarının büyük bir bölümünün sınavlarda kopya çektiklerini düşünmeleridir. Kaymakcan (2002) tarafından yapılan araştırma sonucunda da öğrencilerin % 65'inin eğitim hayatlarında farklı sıklıkta kopya çektikleri ortaya çıkmıştır. Yeşilyaprak ve Öztürk (1996) tarafından yapılan araştırma sonucunda "üniversite öğrencilerinin % 73'ünün nadiren veya sıklıkla kopya çektiğini ve öğrencilerin kopya çekme davranışının % 90 oranında yaygın olduğunu düşündükleri" saptanmıştır. Bu sonuçlar araştırma bulguları ile benzerlik göstermektedir. Elde edilen bulgulara dayanarak öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun kopya çektiği söylenebilir. Bu durum oldukça düşündürücüdür.

Öneriler

Sınavlar sırasında kopya çekme oranının azaltılması için gözetmenlerin daha duyarlı olmaları, sınav soruları hazırlanırken ezbere dayalı sorular sorulmaması, çoktan seçmeli sınavlar uygulanırken dikkatli olmaları, sınav öncesinde öğrencilerin özel bir organizasyon yapmamaları için sınav salonuna sınavdan daha önce alınmamaları uygun olacaktır.

Not: Bu çalışma 24-26 Nisan 2014 tarihlerinde Antalya'da 21 Ülkenin katılımıyla düzenlenen 5th International Conference on New Trends in Education and Their Implications – ICONTE' de sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Bowers, William J.(1964). Student dishonesty and its control in college. New York, Bureau of Applied Social Research, Columbia University.

Carpenter, D. D., Harding, T. S., Finelli, C. J., Montgomery, S. M., & Passow, H. J. (2006). Engineering students' perceptions of and attitudes towards cheating. *Journal of Engineering Education*, 181-194. <http://doi.org/q5j>

Çetin, Ş. (2007). Üniversite öğrencilerinin kopya çekme davranışlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi, *Millî Eğitim Dergisi*, 175, 129-142.

Eminoğlu, E. ve Nartgün, Z., (2009). Üniversite öğrencilerinin akademik sahtekârlık eğilimlerinin ölçülmesine yönelik bir ölçek geliştirme çalışması. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 6 (1): 215-240.

Fly, B.J. (1995). *A study of ethical behaviour of student in graduate training programs in psychology* Unpublished doctoral dissertation, University of Denver

Godden, D. (2001). *Plagiarism: A brief survey and report written for Education 750:Principles and Practice of University Teaching*. Retrieved from. 30/04/2014 tarihinde http://www.researchgate.net/publication/237445892_Plagiarism_A_Brief_Survey_Report_Written_for_Education_750_Principles_and_Practice_of_University_Teaching adresinden alınmıştır.

Kaymakcan, R., (2002). İlahiyat öğrencilerinin kopya çekmeye karşı yaklaşımları. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 5: 121-138.

Marsden, H. , Carroll M. & Neill, J.T. Who cheats at university? (2005) A self-report study of dishonest academic behaviours in a sample of Australian University students. *Australian Journal of Psychology*, 57 (1), 1-10.

McCabe, D., & Pavela, G. (2000). Some good news about academic integrity. *Change: The Magazine of Higher Learning*, 32, 32-38. <http://doi.org/cn2tct>

Semerci, Çetin. "Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Kopya Çekmeye İlişkin Tutum ve Görüşleri," *F.Ü. Sağlık Bilimleri Dergisi*, 18(3), 2004, ss.139-146.

Semerci, Ç. ve Sağlam, Z., (2005). Polis adaylarının kopya çekmeye ilişkin tutum ve görüşleri; Elazığ ili örneği. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15 (2): 163-177.

Tan, Ş. (2001). Sınavlarda Kopya Çekmeyi Önlemeye Yönelik Önlemler. *Eğitim ve Bilim*. 26 (126): 32-40.

Türk Dil Kurumu Türkçe Okul Sözlüğü. 1 Mayıs 2014 tarihinde <http://tdkterim.gov.tr/bts/>'den alınmıştır)

Yeşilyaprak, B. ve B. Öztürk (1996) "Üniversite Öğrencilerinin Kopya Çekme Olayına İlişkin Tutumları" *III. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi*, 5-7 Eylül, Uludağ Üniversitesi, Bursa.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Genişletilmiş 9. baskı). Ankara: Seçkin Yayınları.